

CELNÍ SPRÁVA ČR

Generální ředitelství cel

Metodická informace č.: 9/2024

Věc: Úroky hrazené správcem daně

Vyhlášeno ve Věstníku CS č.: 24/2024	č.j.: 5792/2024-900000-303
Referent: Ing. Lilian Klímová	Počet příloh:0
Datum schválení: 13/06/2024	Účinnost: 14/06/2024

OBSAH

Čl. 1	Předmět úpravy	2
Čl. 2	Obecná pravidla u úroku hrazených správcem daně	2
Čl. 3	Úrok z vratitelného přeplatku dle § 253a daňového řádu	3
Čl. 4	Výpočet úroku z vratitelného přeplatku	4
Čl. 5	Úrok z nesprávně stanovené daně dle § 254 daňového řádu	5
Čl. 6	Výpočet úroku z nesprávně stanovené daně	7
Čl. 7	Postup stanovení časového úseku, za který bude úrok z nesprávně stanovené daně dle § 254 odst. 2 písm. a) daňového řádu počítán	9
Čl. 8	Postup stanovení časového úseku, za který bude úrok z nesprávně stanovené daně dle § 254 odst. 2 písm. b) daňového řádu počítán	11
Čl. 9	Postup stanovení časového úseku, za který bude úrok z nesprávně stanovené daně dle § 254 odst. 2 písm. c) daňového řádu počítán	12
Čl. 10	Úrok z daňového odpočtu dle § 254a daňového řádu	14
Čl. 11	Úrok z úroku z neoprávněného jednání správce daně dle § 254 daňového řádu ve znění účinném do 31. 12. 2020 z částky, která nebyla včas předepsána na osobní daňový účet (řetězení úroku)	17
Čl. 12	Nárok na úrok z úroku hrazený správcem daně (od 1. 1. 2021) z částky, která nebyla včas předepsána na osobní daňový účet (řetězení úroku)	20
Čl. 13	Úrok z úroku v případě nevrácení vratitelného přeplatku dle § 155 odst. 5 daňového řádu ve znění účinném do 31. 12. 2020	20
Čl. 14	Přechodná ustanovení zákona č. 283/2020	21
Čl. 15	Počátek a výpočet z nesprávně stanovené daně (úroku z neoprávněného jednání správce daně) ve znění do 31. 12. 2020	21
Čl. 16	Počátek a výpočet úroku z daňového odpočtu ve znění od 1. 7. 2017 do 31. 12. 2020	22
Čl. 17	Vrácení neoprávněně vyplaceného úroku dle § 254 daňového řádu	23
Čl. 18	Zrušovací ustanovení	24
Čl. 19	Účinnost	24

Čl. 1 Účel a předmět úpravy

Tato metodická informace (dále jen „MI“) sjednocuje výklad a stanovuje pravidla pro postup celních úřadů v postavení správce daně (dále jen „celní úřad“) při aplikaci úroků hrazených správcem daně dle Hlavy III. části čtvrté zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“). Příklady uvedené v této MI jsou pouze názorné a nezohledňují konkrétní soboty, neděle a svátky.

Čl. 2 Obecná pravidla u úroků hrazených správcem daně

- (1) Úrokem hrazeným správcem daně v souladu s § 251c odst. 1 daňového řádu je
  - a) úrok z vratitelného přeplatku (§ 253a daňového řádu),
  - b) úrok z nesprávně stanovené daně (§ 254 daňového řádu),
  - c) úrok z daňového odpočtu (§ 254a daňového řádu).
- (2) V souladu s § 251a odst. 1 daňového řádu úrok vzniká za každý jednotlivý den, kdy jsou splněny podmínky pro jeho vznik. Podmínky existence povinnosti uhradit úrok a jeho vznik je pro jednotlivé druhy úroků upraven v samostatných člancích této MI.
- (3) Úrok hrazený správcem daně se do evidence daní předepisuje vždy až po skončení období, během něhož vznikl, tzn., poté, co je jeho celková výše stanovena najisto. Generální ředitelství cel ukládá, že správce daně je povinen úrok hrazený správcem daně předepsat na osobní daňový účet daňového subjektu ve lhůtách uvedených v čl. 4 odst. 2, čl. 7 odst. 3, čl. 8 odst. 2, čl. 9 odst. 2 a čl. 10 odst. 4 této MI. Současně správce daně o předpisu tohoto úroku vyrozumí daňový subjekt způsobem podle § 153 odst. 3 daňového řádu.
- (4) Úrok hrazený správcem daně se nepředepíše a nevzniká povinnost jej uhradit, nepřesáhne-li v úhrnu u jednoho druhu daně (např. daně z minerálních olejů) u jednoho správce daně za jedno zdaňovací období nebo za jeden kalendářní rok u jednorázových daní částku 1 000 Kč¹.
- (5) Úrok hrazený správcem daně zaevidovaný na osobním daňovém účtu se použije na úhradu nedoplatků daňového subjektu v souladu s § 154 daňového řádu, a následně se vrací (případně používá nebo převádí) na žádost daňového subjektu po provedeném testu jeho vratitelnosti, tzn., na žádost se vrací (případně používá nebo převádí) jen vratitelný přeplatek. Bez žádosti, po provedeném testu vratitelnosti, se vrací pouze úrok z neoprávněného jednání správce daně (§ 254 DŘ ve znění do 31.12.2020²). Obdrží-li CÚ žádost daňového subjektu o zaslání úroku hrazeného správcem daně, o použití vratitelného přeplatku na úhradu nedoplatku nebo zálohy, či převod tohoto vratitelného přeplatku na jiný osobní daňový účet daňového subjektu, tuto žádost prověří, a pokud daňovému subjektu nesevčí nárok na úrok hrazený správcem daně, vyrozumí jej přípisem.

---

¹ § 251a odst. 2 daňového řádu

² I Judikatura č.j. Afs 140/2022-49 ze dne 9. 10. 2023 a č. j.: 3 Afs 244/2022-29 ze dne 25. 9. 2023

- (6) Proti postupu správce daně v souvislosti s předepsáním a vyplacením úroku hrazeného správcem daně je daňový subjekt oprávněn uplatnit námitku dle § 159 daňového řádu³. V řízení o námitce se použije obdobně § 111 odst. 5 a § 112 daňového řádu. Proti rozhodnutí o námitce nelze uplatnit opravné prostředky.⁴
- (7) Úrok hrazený správcem daně nevzniká v případě vratitelného přeplatku, který správce daně daňovému subjektu nevrátil proto, že o to byl daňovým subjektem dle § 155b odst. 6 daňového řádu požádán. Tento vratitelný přeplatek je ponechán na osobním daňovém účtu subjektu, a to na druhu příjmu, na kterém vznikl. Je-li však vratitelný přeplatek evidován na osobním depozitním účtu, musí daňový subjekt v žádosti uvést, na který osobní daňový účet má být vratitelný přeplatek převeden⁵.
- (8) Úrok hrazený správcem daně u vnitrostátních daní je předepisován na vrub druhu příjmu 4706, a je hrazen z bankovního účtu s předčíslem 4706.
- (9) Výše úroku z vratitelného přeplatku odpovídá výši úroku z prodlení⁶ stanoveného dle nařízení vlády č. 351/2013 Sb.⁷ Výše úroku z nesprávně stanovené daně odpovídá výši úroku z prodlení, popř. se dle § 254 odst. 5 daňového řádu zvyšuje na jeho dvojnásobek po dobu, kdy je vedeno exekuční řízení. Výše úroku z daňového odpočtu dle § 254a odst. 5 daňového řádu odpovídá polovině úroku z prodlení.
- (10) Pro výpočet úroku náležejícího za 1 den se při použití repo sazby České národní banky za rok považuje 365 dnů.⁸

Čl. 3

Úrok z vratitelného přeplatku dle § 253a daňového řádu

- (1) Základem pro úrok z vratitelného přeplatku dle § 253a daňového řádu je výše vratitelného přeplatku, která měla být daňovému subjektu vrácena z moci úřední nebo na základě žádosti, nebo převedena na jiný osobní daňový účet, případně použita na úhradu jiného nedoplatku či zálohy. Úrok z vratitelného přeplatku je tak náhradou za pochybení správce daně v platební rovině.

---

³ § 251a odst. 4 daňového řádu

⁴ § 159 odst. 4 daňového řádu

⁵ § 155b odst. 6 daňového řádu, § 251c odst. 5 daňového řádu

⁶ § 253a odst. 4 daňového řádu

⁷ Nařízení vlády č. 351/2013 Sb., kterým se určuje výše úroku z prodlení a nákladů spojených s uplatněním pohledávky, určuje odměna likvidátora, likvidačního správce a člena orgánu právnické osoby jmenovaného soudem a upravují některé otázky Obchodního věstníku, veřejných rejstříků právnických a fyzických osob a evidence svěřenských fondů a evidence údajů o skutečných majitelích. Dle pokynu č. MF-18, publikovaném ve Finančním zpravodaji 19/2021, platí, že výše úroku z prodlení dle § 252 daňového řádu se odvíjí od dvoutýdenní repo sazby vyhlášené Českou národní bankou, a měněné v návaznosti na její měnovou politiku, zvýšené o osm procentních bodů, přičemž k případné změně sazby dochází vždy v závislosti na případné změně repo sazby v první den příslušného kalendářního pololetí po dobu trvání prodlení s úhradou konkrétní daně.

⁸ § 146 odst. 4 daňového řádu

- (2) V souladu s § 253a odst. 3 písm. a) daňového řádu úrok z vratitelného přeplatku nevzniká souběžně s úrokem z daňového odpočtu podle § 254a daňového řádu. Úrok z vratitelného přeplatku však může vznikat poté, co marně uplynula lhůta pro vrácení výsledného vratitelného přeplatku kompenzujícího proces stanovení daňového odpočtu (§ 254a daňového řádu), tzn., běh obou úroků na sebe může navazovat.
- (3) Úrok z vratitelného přeplatku nevzniká v případě pozdního vrácení úroku hrazeného správcem daně. Tzn., že správci daně již nevzniká povinnost hradit tento úrok v případě, kdy pozdě vrátí úroky hrazené správcem daně uvedené v § 251c odst. 1 daňového řádu.

Čl. 4

Výpočet úroku z vratitelného přeplatku

- (1) Časový úsek, za který vzniká nárok na úrok z vratitelného přeplatku, začne plynout ode dne následujícího po marném uplynutí lhůty pro vrácení vratitelného přeplatku v souladu s ustanovením § 155b daňového řádu, tj. zákonné lhůty, v níž nedošlo k vrácení, převedení anebo k použití vratitelného přeplatku v souladu s dispozicí daňového subjektu dle ustanovení § 155 daňového řádu.
- (2) Konec lhůty, kdy vzniká nárok na úrok z vratitelného přeplatku, je den, kdy je povinnost správce daně splněna, a vratitelný přeplatek je v souladu se zákonem vrácen, použit nebo převeden. Správce daně je povinen předepsat úrok hrazený správcem daně na osobní daňový účet daňového subjektu nejpozději do 15 dnů ode dne, kdy vratitelný přeplatek byl v souladu se zákonem vrácen, použit nebo převeden.

Příklad:⁹

Pokud daňový subjekt v souladu s § 155 odst. 1 daňového řádu požádal o vrácení vratitelného přeplatku, vratitelný přeplatek má být v souladu s § 155b odst. 1 daňového řádu vrácen do 30 dnů ode dne obdržení žádosti o vrácení vratitelného přeplatku. Daňový subjekt měl evidovaný vratitelný přeplatek ještě přede dnem své žádosti, která došla správci daně dne 1. 3. 2024. Správce daně měl vratitelný přeplatek vrátit do 31. 3. 2024. Vratitelný přeplatek vrátil však až 15. 4. 2024, za den vrácení se považuje den, kdy došlo k odepsání částky z účtu správce daně (§ 155 odst. 6 daňového řádu). Úrok z vratitelného přeplatku bude počítán ode dne 1. 4. 2024 do dne 15. 4. 2024 včetně, tj. za 15 dní prodlení.

- (3) Úrok z vratitelného přeplatku je stanoven z výše vratitelného přeplatku, který nebyl ve lhůtě vrácen, a je počítán:

$$\frac{\text{Výše vratitelného přeplatku} \times (\text{Repo sazba} + 8) \times \text{počet dnů prodlení}}{365 \times 100}$$

Výše vratitelného přeplatku – výše vratitelného přeplatku, který nebyl ve lhůtě vrácen

Repo sazba – Hodnota repo sazby stanovená Českou národní bankou (dále jen „ČNB“). Hodnoty repo sazby jsou oficiálně oznamovány ve Věstníku ČNB

8 - osm % bodů, konstanta odpovídající výši úroku dle občanského zákoníku

365 x 100 - počet dnů v roce x přepočet v %

⁹ Ve všech dále uvedených příkladech nejsou při výpočtu dnů zohledněny soboty, neděle nebo svátky.

Počet dnů prodlení - viz odst. (1) a (2) tohoto článku.

Příklad:

Vratitelný přeplatek, který nebyl ve lhůtě vrácen, činí 500 000 Kč. Byl vrácen s 15 dny prodlení. Repo sazba v daném období byla 6,25 %.

$$\frac{500\,000 \text{ Kč} * (6,25 + 8) * 15}{365 * 100} = \frac{500\,000 * 14,25 * 15}{36500} = 2928,08 = 2928 \text{ Kč}$$

Čl. 5

Úrok z nesprávně stanovené daně dle § 254 daňového řádu

- (1) Úrok z nesprávně stanovené daně (§ 254 daňového řádu) je náhradou náležející daňovému subjektu za pochybení správce daně v nalézací rovině. Předpokladem pro vznik nároku na úrok z nesprávně stanovené daně je souvislost mezi nesprávným stanovením daně a úhradou této daně, popřípadě zadržením nárokovaného daňového odpočtu, nebo úhradou nezákonného či nicotného zajišťovacího příkazu. Pokud je pochybení správce daně napraveno dříve, než byla uhrazena daň, popřípadě než měl být vrácen daňový odpočet, nárok na náhradu v podobě úroku z nesprávně stanovené daně nevzniká.
- (2) Při správě cla (tj. cla a daní, při jejichž správě se použijí ustanovení o správě cel) se v souladu s § 66 zákona č. 242/2016 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů, neuplatňuje § 254 daňového řádu o úroku z nesprávně stanovené daně.
- (3) Základem pro úrok z nesprávně stanovené daně dle § 254 odst. 1 daňového řádu je:
  - a) část uhrazené daně, o kterou byla snížena daň stanovená nad rámec tvrzení daňového subjektu nebo z moci úřední. Tzn., v případě nesprávně stanovené daně se stane základem pro výpočet úroku z nesprávně stanovené daně jen ta částka daně, která byla již uhrazena, a o kterou byla původně stanovená daň později snížena, ale pouze nad rámec toho, co daňový subjekt uvedl ve svém daňovém tvrzení,

Příklady:

1. *Daňový subjekt podal daňové přiznání na 100 000 Kč. Správce daně vyměřil daň (na základě podaného daňového přiznání) na 110 000 Kč. Částku ve výši 110 000 Kč daňový subjekt uhradil. Pokud je následně (např. rozhodnutím soudu) daňová povinnost snížena na 100 000 Kč, bude základem pro výpočet úroku daň ve výši, o kterou byla snížena daň stanovená nad rámec tvrzení daňového subjektu. Tj. původně stanovená daň (110 000 Kč) byla oproti tvrzení daňového subjektu (100 000 Kč) následně snížena o 10 000 Kč (110 000 – 100 000). Základem pro výpočet úroku z nesprávně stanovené daně bude 10 000 Kč.*
2. *Daňový subjekt podal daňové přiznání na 100 000 Kč. Správce daně vyměřil daň (na základě podaného daňového přiznání) na 110 000 Kč. Daňový subjekt uhradil pouze částku 100 000 Kč. Pokud je následně (např. rozhodnutím soudu) daňová povinnost snížena na 100 000 Kč, byla by základem pro výpočet úroku daň ve výši, o kterou byla snížena daň stanovená nad rámec tvrzení daňového subjektu. Tj. původně stanovená daň byla oproti tvrzení daňového subjektu následně snížena o 10 000 Kč (110 000 –*

100 000), avšak daňový subjekt uhradil jen 100 000 Kč, a část daně ve výši 10 000 Kč neuhradil, a proto mu nevznikne žádný nárok na úrok z nesprávně stanovené daně.

3. *Daňový subjekt podal daňové přiznání na 100 000 Kč. Správce daně vyměřil daň (na základě podaného daňového přiznání) na 110 000 Kč. Tuto částku daňový subjekt uhradil. Pokud je následně (např. rozhodnutím soudu) daňová povinnost snížena na 90 000 Kč, bude základem pro výpočet úroku daň ve výši, o kterou byla snížena daň stanovená nad rámec tvrzení daňového subjektu. Tj. původně stanovená daň (110 000 Kč) byla oproti tvrzení daňového subjektu (100 000 Kč) následně snížena o 10 000 Kč (110 000 – 100 000). Základem pro výpočet úroku z nesprávně stanovené daně bude 10 000 Kč.*

- b) část daňového odpočtu nárokovaného v daňovém tvrzení, o kterou byl zvýšen daňový odpočet stanovený odlišně od tohoto daňového tvrzení. Tzn., základem výpočtu je část nově stanoveného daňového odpočtu, o kterou se navýšila původní částka stanoveného daňového odpočtu. Náhrada je poskytnuta pouze z části, kterou ve svém daňovém tvrzení podal daňový subjekt, na jehož základě byl stanoven odpočet (nebo daň),

Příklady:

1. *Daňový subjekt podal daňové přiznání, v němž uplatnil nárok na daňový odpočet ve výši 100 000 Kč. Správce daně tento nárok na odpočet stanovil nižší o 20 000 Kč, tj. pouze na 80 000 Kč. Následně byl (např. v rámci odvolání) nárok na odpočet zvýšen opět na 100 000 Kč. Původně stanovený nárok ve výši 80 000 Kč byl změněn na 100 000 Kč, tj. o 20 000 Kč. Základem pro výpočet úroku z nesprávně stanovené daně bude 20 000 Kč.*
2. *Daňový subjekt podal daňové přiznání, v němž uplatnil nárok na daňový odpočet ve výši 100 000 Kč. Správce daně tento nárok na odpočet stanovil nižší o 20 000 Kč, tj. pouze na 80 000 Kč. Následně byl (např. v rámci odvolání) nárok na odpočet zvýšen na 95 000 Kč. Původně stanovený nárok ve výši 80 000 Kč byl změněn na 95 000 Kč, tj. o 15 000 Kč. Základem pro výpočet úroku z nesprávně stanovené daně bude 15 000 Kč.*

- c) částka uhrazená na základě nezákonného nebo nicotného zajišťovacího příkazu. Základem pro výpočet úroku z nesprávně stanovené daně je částka uvedená v rozhodnutí zajišťovacího příkazu, který byl zrušen z důvodu nezákonnosti nebo u kterého dojde k prohlášení nicotnosti, a která byla uhrazena.

Příklad:

Na základě vydaného a později soudním přezkumem zrušeného zajišťovacího příkazu ve výši 100 000 Kč bylo daňovým subjektem dobrovolně uhrazeno 70 000 Kč. Základem pro výpočet úroku z nesprávně stanovené daně bude 70 000 Kč.

- (4) V souladu s § 254 odst. 3 daňového řádu úrok z nesprávně stanovené daně nevzniká v případech, kdy nesprávnost stanovení daně není způsobena správcem daně. Proto tento úrok nevzniká v případě stanovení:

- a) daně nebo daňového odpočtu, které se neodchylují od daňového tvrzení. Dopad výše uvedeného ustanovení je třeba chápat tak, že se vztahuje vždy na časový úsek, kdy aktuálně stanovená daň odpovídá tvrzení daňového subjektu, tzn., zda v daný den, kdy existuje základ pro výpočet úroku, je současně aktuálně stanovena daň odpovídající tvrzení daňového subjektu,

Příklady:

Daňový subjekt podal daňové přiznání na daňovou povinnost ve výši 100 000 Kč a správce daně konkludentně stanovil daň. Následně daňový subjekt podal dodatečné daňové přiznání ke stejné daňové povinnosti na nižší částku. V tomto případě daňovému subjektu nenáleží nárok na úrok z nesprávně stanovené daně.

Daňový subjekt podal daňové přiznání na daňovou povinnost ve výši 100 000 Kč, následně daňový subjekt podal opravné daňové přiznání ve výši 120 000 Kč. Správce daně stanovil daň ve výši 120 000 Kč. Následně daňový subjekt podal dodatečné daňové přiznání ke stejné daňové povinnosti na nižší částku. V tomto případě daňovému subjektu nenáleží nárok na úrok z nesprávně stanovené daně, neboť původní daňová povinnost byla stanovena ve výši odpovídající tvrzení daňového subjektu.

- b) daně nebo daňového odpočtu, pokud následně vyšly najevo skutečnosti nebo důkazy, které nemohly být bez zavinění správce daně uplatněny v řízení již dříve a mohly mít podstatný vliv na toto stanovení. Jedná se o nové skutečnosti nebo důkazy, které vyšly najevo, a které nemohly být bez zavinění správce daně uplatněny v řízení již dříve a mohly mít podstatný vliv na výrok rozhodnutí. Podobně jako v případě důvodů pro obnovu řízení přitom platí, že "nové skutečnosti" zde mají skutkový charakter, nikoliv charakter právní (nejedná se tedy například o nové právní názory, které dosud nebyly známy),
  - c) daně nebo daňového odpočtu, pokud rozhodnutí o stanovení daně bylo učiněno na základě padělaného nebo pozměněného dokladu anebo písemnosti obsahující nepravdivé údaje předložené daňovým subjektem,
  - d) daně nebo daňového odpočtu, pokud rozhodnutí o stanovení daně bylo dosaženo trestným činem daňového subjektu, nebo
  - e) peněžitého plnění v rámci dělené správy dle ustanovení § 161 daňového řádu. Celní úřad je však povinen vrátit vratitelný přeplatek do 15 dnů ode dne, kdy byla dle § 162 odst. 3 daňového řádu správci daně sdělena skutečnost, že došlo ke zrušení, změně nebo prohlášení nicotnosti rozhodnutí o stanovení daně¹⁰.
- (5) Úrok z nesprávně stanovené daně náleží daňovému subjektu ze základu části daně dle § 254 odst. 1 daňového řádu. Daňovému subjektu náleží úrok z nesprávně stanovené daně i ze souvisejícího uhrazeného příslušenství této daně.
- (6) V souladu s § 254 odst. 5 daňového řádu výše úroku z nesprávně stanovené daně podle § 254 odst. 1 až 4 daňového řádu se zvyšuje na dvojnásobek po dobu, kdy je vedeno exekuční řízení (tj. daňová exekuce nebo exekuce vedená soudním exekutorem).

Čl. 6

Výpočet úroku z nesprávně stanovené daně

- (1) Pro výpočet výše úroku z nesprávně stanovené daně je použit obdobný výpočet jako u úroku z prodlení dle § 252 daňového řádu – viz čl. 2 odst. 9 a čl. 4 odst. 3 této MI.

---

¹⁰ § 155b odst. 4 písm. a) daňového řádu

- (2) Výše úroku z nesprávně stanovené daně se v souladu s § 254 odst. 5 daňového řádu zvyšuje na dvojnásobek po dobu, kdy je vedeno exekuční řízení. Proto při výpočtu úroku z nesprávně stanovené daně bude celní úřad vždy prověřovat, zda úrok z nesprávně stanovené daně vznikl dobrovolnou platbou daňového subjektu (výše úroku odpovídá výši úroku z prodlení), nebo zda byl k úhradě donucen exekucí, kdy výše úroku je dvojnásobná. Úrok ve dvojnásobné výši je pak přiznán za dobu exekučního řízení, která se překrývá s dobou vzniku úroku podle § 254 odst. 1 až 4 daňového řádu. Počátek zvýšené sazby úročení nastane ode dne, kdy exekučně vymožené peněžní prostředky došly na bankovní účet celního úřadu, do dne skončení daňové exekuce, případně exekučního řízení vedeného soudním exekutorem. Obecně lze konstatovat, že exekuční řízení u daňové exekuce končí zastavením daňové exekuce dle § 181 odst. 2 daňového řádu, nebo jejím splněním, nebo jiným zánikem daňové povinnosti, se kterou souvisí (§ 134 odst. 1 daňového řádu). Zadržování peněžních prostředků po skončení exekuce je již úročeno ve standardní výši úroku dle § 252 daňového řádu¹¹.
Výpočet úroku po dobu, kdy bylo vedeno exekuční řízení:

$$\frac{\text{Výše nesprávně stanovené daně} \times [2x(\text{Repo sazba} + 8)] \times \text{počet dnů prodlení}}{365 \times 100}$$

Pokud je Repo sazba 3 %: úrok dle § 254 odst. 5 DŘ je: $2x(\text{repo sazba } 3\% + 8) = 22\%$.

Příklady:

- 1. Na daňovou povinnost, která byla následně zrušena, byl vydán dne 1. 3. 2024 exekuční příkaz příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb. K úhradě prostřednictvím daňové exekuce došlo 15. 3. 2024. Úhradou daňové povinnosti došlo ke splnění daňové povinnosti a tím i k ukončení daňové exekuce. Úrok z nesprávně stanovené daně ve dvojnásobné výši bude daňovému subjektu náležet pouze za jeden den 15. 3. 2024. Za další dny je daňovému subjektu přiznáván již úrok v „základní“ výši.*
  - 2. Na daňovou povinnost, která byla následně zrušena, byl vydán dne 1. 3. 2024 exekuční příkaz příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb, a také srážkami ze mzdy. K úhradě prostřednictvím daňové exekuce příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb došlo 15. 3. 2024. Správce daně zastavil daňovou exekuci srážkami ze mzdy dne 19. 3. 2024. Úrok z nesprávně stanovené daně ve dvojnásobné výši bude daňovému subjektu náležet od 15. 3. 2024 do 19. 3. 2024, tj. za 5 dní.*
- (3) Časový úsek, za který vzniká nárok na úrok z nesprávně stanovené daně, bude plynout v souladu s § 254 odst. 2 daňového řádu ode dne následujícího po
- náhradním dni splatnosti daně, nebo došlo-li k její úhradě později, ode dne její úhrady, do dne jejího vrácení, použití nebo převedení, nejpozději však do uplynutí lhůty pro její vrácení,
  - posledním dni lhůty podle § 155b odst. 3 do dne vrácení, použití nebo převedení daňového odpočtu, nejpozději však do uplynutí lhůty podle § 155b odst. 4 písm. a), nebo

---

¹¹ ve smyslu § 253a odst. 4 daňového řádu

- c) dni splatnosti částky uvedené v zajišťovacím příkazu, nebo došlo-li k její úhradě později, ode dne její úhrady, do dne jejího vrácení, použití nebo převedení, nejpozději však do uplynutí lhůty pro její vrácení.

Čl. 7

Postup stanovení časového úseku, za který bude úrok z nesprávně stanovené daně dle § 254 odst. 2 písm. a) daňového řádu počítán

- (1) Dle § 254 odst. 2 písm. a) daňového řádu je výpočet úroku z nesprávně stanovené daně odvozován ode dne následujícího po dni náhradní splatnosti daně, a to i v případě, kdy k úhradě daňovým subjektem došlo dříve než v den náhradní splatnosti daně. Pokud došlo k úhradě daně později než v den náhradní splatnosti daně, pak nárok na úrok vzniká až od dne úhrady daně.

Příklady:

1. *Náhradní den splatnosti daně stanovené rozhodnutím je 12. 3. 2024. Platbu daňový subjekt uhradil přede dnem náhradní splatnosti, a to dne 8. 3. 2024. Úrok z nesprávně stanovené daně se vypočte ode dne následujícího po dni splatnosti, tj. 13. 3. 2024.*
2. *Náhradní den splatnosti daně stanovené rozhodnutím je 12. 3. 2024, Platbu daňový subjekt uhradil po náhradním dni splatnosti daně, a to dne 18. 3. 2024. Úrok z nesprávně stanovené daně se vypočte ode dne 18. 3. 2024.*

- (2) Úrok z nesprávně stanovené daně vzniká však pouze do uplynutí lhůty pro její vrácení dle § 155b odst. 4 daňového řádu, neboť po uplynutí lhůty pro její vrácení je již vypočítáván úrok z vratitelného přeplatku dle § 253a daňového řádu. **V souladu s § 155b odst. 4 daňového řádu vznikne-li v důsledku zrušení, změny, zániku účinnosti nebo prohlášení nicotnosti rozhodnutí o stanovení daně vratitelný přeplatek, vrátí jej správce daně bez žádosti do 15 dnů ode dne účinnosti (tj. okamžikem vydání¹²) rozhodnutí, kterým došlo ke zrušení, změně nebo prohlášení nicotnosti rozhodnutí o stanovení daně.**

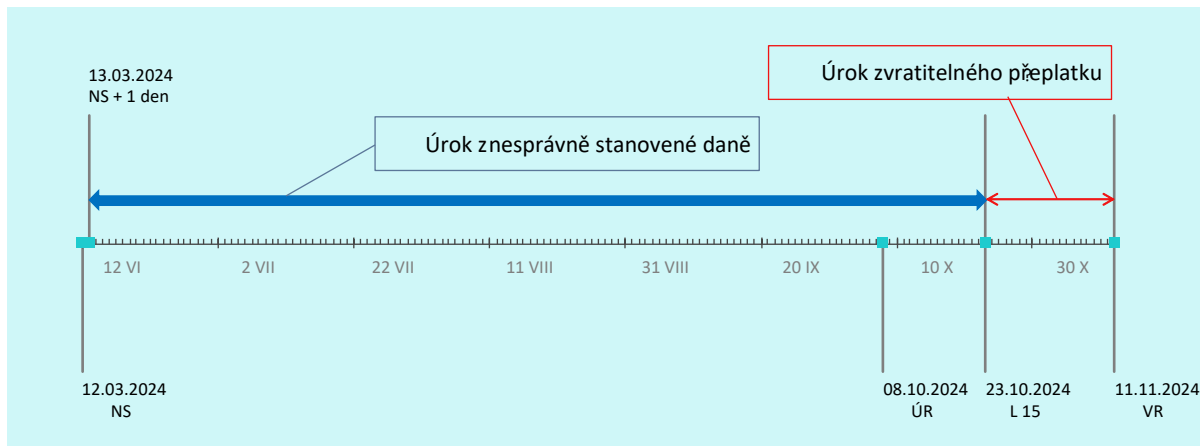
Příklad:

Náhradní den splatnosti daně stanovené rozhodnutím je 12. 3. 2024. Platbu daňový subjekt uhradil v den náhradní splatnosti. Úrok z nesprávně stanovené daně se vypočte od 12. 3. 2024 plus 1 den. Původní platební výměr byl zrušen rozhodnutím, které bylo vydáno dne 8. 10. 2024. Správce daně vratitelný přeplatek vrátil dne 11. 11. 2024. Konec lhůty pro výpočet úroku z nesprávně stanovené daně je den účinnosti rozhodnutí o zrušení původního platebního výměru plus 15 dní. Úrok z nesprávně stanovené daně bude počítán od 13. 3. 2024 do 23. 10. 2024. Ode dne 24. 10. 2024 do dne 11. 11. 2024 bude počítán již úrok z vratitelného přeplatku.

---

¹² § 101 odst. 5 daňového řádu

Výpočet úroku z nesprávně stanovené daně dle § 254 odst. 1 písm. a) daňového řádu

NS – náhradní splatnost daně rozhodnutí na základě kterého vznikl úrok z nesprávného stanovení daně.

Dne 12. 3. 2024 došlo k úhradě daňovým subjektem

ÚR – účinnost rozhodnutí (vůči správci daně), kterým došlo ke zrušení, změně nebo prohlášení nicotnosti rozhodnutí o stanovení daně nebo zajišťovacího příkazu

L15 – 15denní lhůta pro vrácení vratitelného přeplatku, který vznikl na základě účinnosti rozhodnutí, kterým došlo ke zrušení, změně nebo prohlášení nicotnosti rozhodnutí o stanovení daně nebo zajišťovacího příkazu.

VR – den vrácení vratitelného přeplatku, jeho použití nebo převedení.

Úrok z nesprávně stanovené daně bude vypočítán ode dne následujícího po dni náhradní splatnosti, tj. od 13. 3. 2024, do dne zákonné lhůty pro vrácení vratitelného přeplatku L15. Od následujícího dne bude počítán úrok z vratitelného přeplatku (jako sankce za pozdní vrácení vratitelného přeplatku), a to až do dne, kdy došlo k vrácení vratitelného přeplatku, jeho použití nebo převedení.

(3) Úrok z nesprávně stanovené daně je správce daně povinen na osobní daňový účet daňového subjektu předepsat-zaevidovat nejpozději do 15 dnů od posledního dne doby, za kterou vzniká nárok na tento úrok. Za rozhodující den je považován až poslední den posledního úkonu, který správce daně v souvislosti s daným přeplatkem vzniklým z titulu nesprávně stanovené daně učinil, případně poslední den lhůty určené pro vrácení tohoto přeplatku, tj.:

- vrácení vratitelného přeplatku na dani (§ 155b odst. 4 daňového řádu),
- převedení nebo použití přeplatku v rámci testu vratitelnosti (§ 154 daňového řádu),
- marným uplynutím lhůty pro vrácení vratitelného přeplatku (§ 155b odst. 4 daňového řádu) nebo
- dnem, kdy dojde k uplatnění účinků žádosti daňového subjektu o ponechání přeplatku na osobním daňovém účtu dle § 155b odst. 6 daňového řádu.

Čl. 8

Postup stanovení časového úseku, za který bude úrok z nesprávně stanovené daně dle § 254 odst. 2 písm. b) daňového řádu počítán

- (1) V souladu s § 254 odst. 2 písm. b) daňového řádu je výpočet úroku z nesprávně stanovené daně odvozován ode dne následujícího po posledním dni lhůty podle § 155b odst. 3 daňového řádu do dne vrácení, použití nebo převedení daňového odpočtu, nejpozději však do uplynutí lhůty podle § 155b odst. 4 písm. a) daňového řádu. Tzn., že počátek lhůty, od které úrok z nesprávně stanovené daně vzniká, je den následující po posledním dni původní lhůty pro vrácení tohoto daňového odpočtu, kdy vznikne-li v důsledku stanovení daňového odpočtu vratitelný přeplatek, má přeplatek vrátit správce daně daňovému subjektu bez žádosti do
- 15 dnů ode dne oznámení platebního výměru nebo dodatečného platebního výměru, nebo
  - 30 dnů ode dne, který se považuje za den doručení platebního výměru nebo dodatečného platebního výměru v případě, kdy se výsledek vyměření nebo doměření daňovému subjektu neoznamuje.

Příklad:

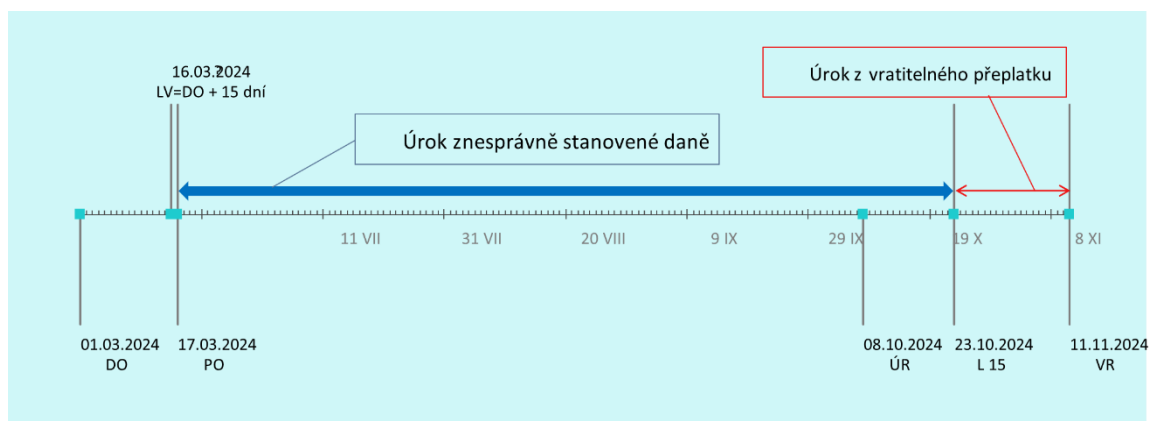
Daňový subjekt podal daňové přiznání s nárokem na daňový odpočet. Správce daně, v rámci postupu k odstranění pochybností, nárok na daňový odpočet nepřiznal. Proti tomuto rozhodnutí, které správce daně vydal dne 1. 3. 2024, se daňový subjekt odvolal. V rámci odvolacího řízení byl následně daňový odpočet stanoven v původní výši, kterou daňový subjekt uvedl v daňovém přiznání. Lhůta pro vrácení bude u tohoto odpočtu počítána již ode dne vydání původního rozhodnutí, tj. 1. 3. 2024 plus 15 dní, tj. do 16. 3. 2024. První den pro výpočet úroku bude ode dne následujícího, tj. ode dne 17. 3. 2024.

- (2) Konec doby, za kterou je počítán úrok z daňového odpočtu, je pak den, kdy dojde k napravení nežádoucího stavu zadržování peněžních prostředků daňového subjektu, tj. k vrácení, použití nebo převedení vratitelného přeplatku. Úrok z nesprávně stanovené daně (u daňového odpočtu) vzniká však pouze do uplynutí lhůty pro její vrácení dle § 155b odst. 4 písm. a) daňového řádu, neboť po uplynutí lhůty pro její vrácení je již vypočítáván úrok z vratitelného přeplatku dle § 253a daňového řádu. **V souladu s § 155b odst. 4 písm. a) daňového řádu správce daně vrátí vratitelný přeplatek bez žádosti do 15 dnů ode dne účinnosti rozhodnutí, kterým došlo ke zrušení, změně nebo prohlášení nicotnosti rozhodnutí o stanovení daně.** Správce daně je povinen úrok hrazený správcem daně předepsat na osobní daňový účet daňového subjektu ve lhůtě uvedené v Čl. 7 odst. 3 této MI.

Příklad:

Daňový subjekt podal daňové přiznání s nárokem na daňový odpočet. Správce daně, v rámci postupu k odstranění pochybností, nárok na daňový odpočet nepřiznal. Proti tomuto rozhodnutí, které správce daně vydal dne 1. 3. 2024, se daňový subjekt odvolal. V rámci odvolacího řízení byl následně daňový odpočet stanoven v původní výši, kterou daňový subjekt uvedl v daňovém přiznání. Rozhodnutí bylo vydáno dne 8. 10. 2024. Úrok z nesprávně stanovené daně bude u tohoto daňového odpočtu počítán ode dne 17. 3. 2024 (1. 3. 2021 plus 15 dní plus 1 den). Konec lhůty pro výpočet úroku z nesprávně stanovené daně je 15 dnů ode dne vydání rozhodnutí, kterým se ruší původní (nesprávný) platební výměr plus 15 dní, tj. ode dne 8. 10. 2024 plus 15 dní. Úrok z nesprávně stanovené daně bude počítán od 17. 3. 2024 do 23. 10. 2024.

Výpočet úroku z nesprávně stanovené daně dle § 254 odst. 1 písm. b) daňového řádu

DO – datum vydání původního nesprávně stanoveného daňového odpočtu.

LV – lhůta pro vrácení dle § 155b odst. 3 písm. a) daňového řádu (15 dní ode dne vydání platebního výměru).

PO – Počátek výpočtu úroku z nesprávně stanovené daně (odpočtu) je den následující po posledním dni původní lhůty pro vrácení původního daňového odpočtu. tj. datum vydání nesprávně stanoveného odpočtu plus 15 dní + 1 den (17. 3. 2024).

ÚR – účinnost rozhodnutí (vůči správci daně^{9,12}), kterým došlo ke zrušení, změně nebo prohlášení nicotnosti rozhodnutí o stanovení daně nebo zajišťovacího příkazu.

L15 – 15 ti denní lhůta pro vrácení vratitelného přeplatku, který vznikl na základě účinnosti rozhodnutí, kterým došlo ke zrušení, změně nebo prohlášení nicotnosti rozhodnutí o stanovení daně nebo zajišťovacího příkazu.

VR – den vrácení vratitelného přeplatku, jeho použití nebo převedení.

Úrok z nesprávně stanovené daně bude vypočítán ode dne 17. 3. 2024, do dne zákonné lhůty pro vrácení vratitelného přeplatku L15. Od následujícího dne bude počítán úrok z vratitelného přeplatku dle § 253a daňového řádu (jako sankce za pozdní vrácení vratitelného přeplatku), a to až do dne, kdy došlo k vrácení vratitelného přeplatku, jeho použití nebo převedení.

Čl. 9

Postup stanovení časového úseku, za který bude úrok z nesprávně stanovené daně dle § 254 odst. 2 písm. c) daňového řádu počítán

- (1) V souladu s § 254 odst. 2 písm. c) daňového řádu je výpočet úroku z nesprávně stanovené daně odvozován ode dne následujícího po dni splatnosti částky uvedené v zajišťovacím příkazu, a to i v případě, kdy k úhradě daňovým subjektem došlo dříve než v den jeho splatnosti. Došlo-li k úhradě později než v den splatnosti, pak nárok na úrok vzniká až od dne úhrady (částečné úhrady).

Příklady:

1. Splatnost zajišťovacího příkazu 12. 3. 2024. Platbu daňový subjekt uhradil přede dnem splatnosti, a to dne 10. 3. 2024. Úrok z nesprávně stanovené daně se vypočte ode dne 13. 3. 2024.

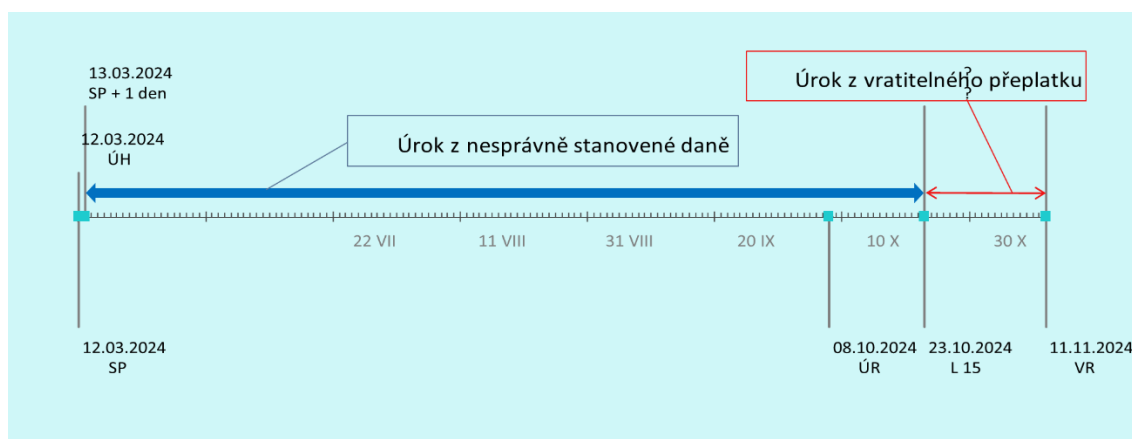
2. Splatnost zajišťovacího příkazu 12. 3. 2024, Platbu daňový subjekt uhradil po dni splatnosti, a to dne 18. 3. 2024. Úrok z nesprávně stanovené daně se vypočte ode dne 18. 3. 2024.

- (2) Úrok z nesprávně stanovené daně vzniká však pouze do uplynutí lhůty pro vrácení dle § 155b odst. 4 daňového řádu, neboť po uplynutí lhůty pro její vrácení je již vypočítáván úrok z vratitelného přeplatku dle § 253a daňového řádu. V souladu s § 155b odst. 4 písm. a) daňového řádu, vznikne-li v důsledku zrušení, změny, zániku účinnosti nebo prohlášení nicotnosti rozhodnutí o zajišťovacím příkazu vratitelný přeplatek, vrátí jej správce daně bez žádosti do 15 dnů ode dne účinnosti rozhodnutí, kterým došlo ke zrušení, změně nebo prohlášení nicotnosti rozhodnutí o stanovení daně nebo zajišťovacího příkazu, nebo v souladu s ustanovením § 155b odst. 4 písm. b) daňového řádu zánikem zajišťovacího příkazu. Správce daně povinen úrok hrazený správcem daně předepsat na osobní daňový účet daňového subjektu ve lhůtách uvedených v Čl. 7 odst. 3 této MI.

Příklad:

Splatnost zajišťovacího příkazu je 12. 3. 2021. Platbu daňový subjekt uhradil v den splatnosti. Úrok z nesprávně stanovené daně se vypočte od 12. 3. 2024 plus 1 den, tj. od 13. 3. 2024. Původní rozhodnutí o zajištění daně bylo zrušeno rozhodnutím, které nabylo účinnosti dne 8. 10. 2024 (dnem vydání). Konec lhůty pro výpočet úroku z nesprávně stanovené daně je den účinnosti rozhodnutí o zrušení původního zajišťovacího příkazu plus 15 dní. Úrok z nesprávně stanovené daně bude počítán od 13. 3. 2024 do 23. 10. 2024.

Výpočet úroku z nesprávně stanovené daně dle § 254 odst. 1 písm. c) daňového řádu

SP – splatnost zajišťovacího příkazu, na jehož základě vznikl následně úrok z nesprávného stanovení daně

ÚH – úhrada daňovým subjektem

ÚR – účinnost rozhodnutí (vůči správci daně^{9, 12}), kterým došlo ke zrušení, změně nebo prohlášení nicotnosti zajišťovacího příkazu.

L15 – 15 ti denní lhůta pro vrácení vratitelného přeplatku, který vznikl na základě účinnosti rozhodnutí, kterým došlo ke zrušení, změně nebo prohlášení nicotnosti zajišťovacího příkazu.

VR – den vrácení vratitelného přeplatku, jeho použití nebo převedení.

Úrok z nesprávně stanovené daně bude vypočítán ode dne následujícího po dni splatnosti, tj. od 13. 3. 2024, do dne zákonné lhůty pro vrácení vratitelného přeplatku L15. Od následujícího dne bude počítán úrok z vratitelného přeplatku dle § 253a daňového řádu (jako sankce za pozdní vrácení vratitelného přeplatku), a to až do dne, kdy došlo k vrácení vratitelného přeplatku, jeho použití nebo převedení.

Čl. 10

Úrok z daňového odpočtu dle § 254a daňového řádu

- (1) Úrok z daňového odpočtu představuje kompenzaci zejména za dlouhotrvající kontrolní postup (postup k odstranění pochybností podle § 89 a násl. či daňovou kontrolu podle § 85 a násl. daňového řádu) vztahující se k daňovému tvrzení, ze kterého vyplývá, že daňovému subjektu má vzniknout daňový odpočet. Základem pro úrok z daňového odpočtu dle § 254a daňového řádu je daňový odpočet stanovený správcem daně. Odpočtem stanoveným správcem daně se rozumí vyčíslený nárok na vrácení (např. u „zelené nafty“), který je konečným výsledkem procesu stanovení daně, který se po započtení na případné nedoplatky evidované na témže osobním daňovém účtu daňového subjektu stává přeplatkem vstupujícím do testu vratitelnosti podle § 154 daňového řádu a následně je v souladu s § 155b odst. 3 daňového řádu vrácen daňovému subjektu.
- (2) Lhůta pro vrácení daňového odpočtu běží již od okamžiku vydání nepravomocného rozhodnutí, a proto základ pro výpočet lze stanovit již v okamžiku vydání nepravomocného platebního výměru. V případě, kdy by se daňový subjekt proti rozhodnutí odvolal, a výsledkem odvolání bylo snížení nebo zvýšení daňového odpočtu, promítne se tato změna i do základu rozhodného pro výpočet úroku z daňového odpočtu, neboť úroky jako příslušenství daně sledují osud daně (§ 2 odst. 5 daňového řádu).

Příklad:

Daňový subjekt podal dne 25. 3. 2024 daňové přiznání, u kterého vznikl daňový odpočet ve výši 100 000 Kč. Správce daně následně vydal platební výměr s nárokem na daňový odpočet ve výši 90 000 Kč, proti kterému se daňový subjekt odvolal. V rámci odvolání bylo rozhodnuto, že daňový odpočet je 90 000 Kč. V případě, kdy by vznikl úrok z daňového odpočtu, byl by jeho základem daňový odpočet ve výši 90 000 Kč.

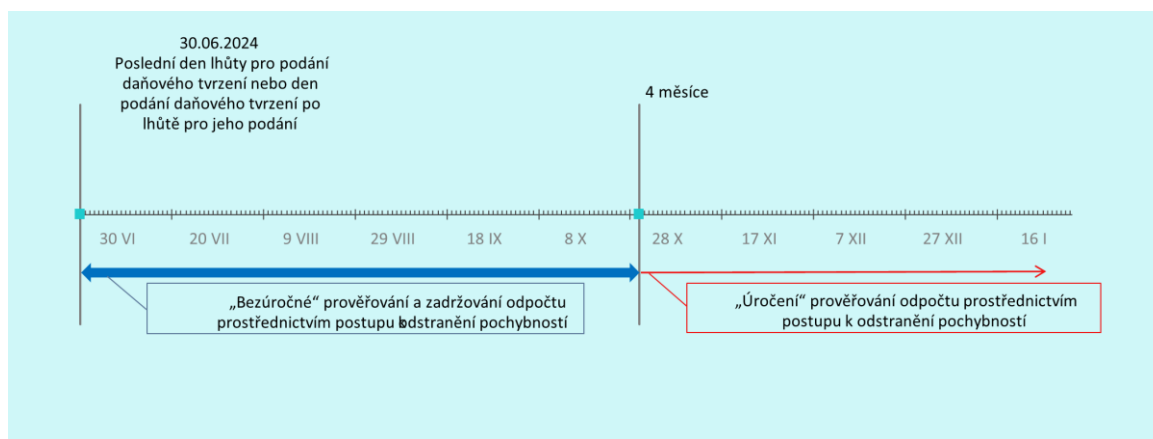
- (3) Úrok z daňového odpočtu vzniká ode dne následujícího po uplynutí doby 4 měsíců od posledního dne lhůty stanovené pro podání daňového tvrzení, ze kterého vyplývá, že daňovému subjektu má vzniknout daňový odpočet, nebo ode dne, kdy bylo toto daňové tvrzení podáno, pokud bylo podáno po lhůtě stanovené pro jeho podání, až do dne vrácení, převedení nebo použití daňového odpočtu, nejpozději však do uplynutí lhůty pro jeho vrácení.

Příklady:

1. *Daňový subjekt podal dne 22. 3. 2024 daňové přiznání, u kterého je posledním dnem lhůty pro podání daňové přiznání 25. 3. 2024, ze kterého vyplýval daňový odpočet. K tomuto dni se následně připočítávají 4 měsíce, tj. 25. 7. 2024, a od následujícího dne je počítán úrok z daňového odpočtu. Počátek lhůty, od které se odvíjí úrok z daňového odpočtu, nebyl-li daňový odpočet vrácen nebo použit na úhradu daně, je den 26. 7. 2024.*

2. Daňový subjekt podal dne 28. 3. 2024 (po lhůtě pro podání) daňové přiznání, ze kterého vyplýval daňový odpočet, a u kterého je posledním dnem lhůty pro podání daňové přiznání 25. 3. 2024. Ke dni opožděného podání se následně připočítávají 4 měsíce, tj. 28. 7. 2024. Počátek lhůty, od které se odvíjí úrok z daňového odpočtu, nebyl-li daňový odpočet vrácen nebo použit na úhradu daně, je den 29. 7. 2024.

3.

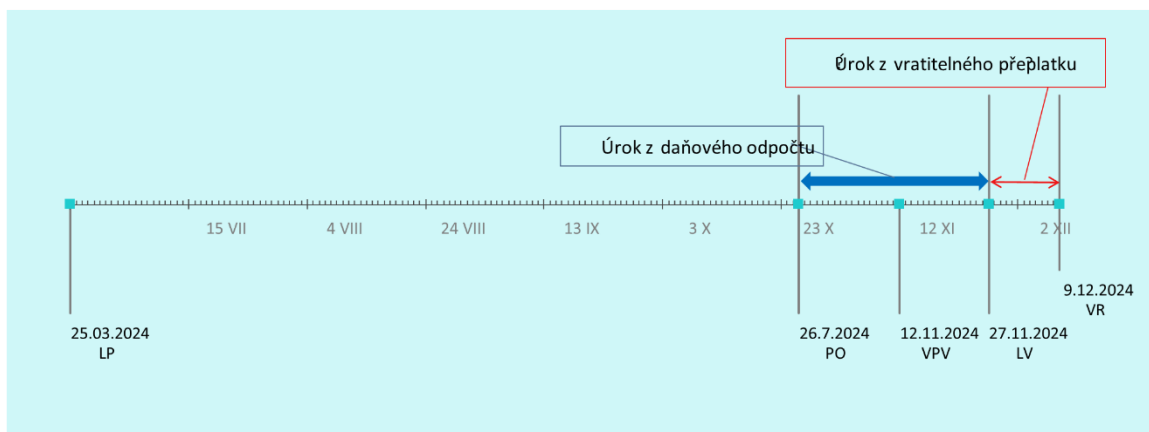

- (4) Konec doby, za kterou je počítán úrok z daňového odpočtu, je pak den, kdy dojde k napravení nežádoucího stavu zadržování peněžních prostředků daňového subjektu, tj.
- k vrácení daňového odpočtu (§ 155b odst. 3 daňového řádu),
  - k převedení nebo použití daňového odpočtu v rámci testu vratitelnosti (§ 154 daňového řádu),
  - marným uplynutím lhůty pro vrácení vratitelného přeplatku z daňového odpočtu dle § 155b odst. 3 daňového řádu nebo
  - dnem, kdy dojde k uplatnění účinků žádosti daňového subjektu dle § 155b odst. 6 daňového řádu.
- Úrok hrazený správcem daně je správce daně povinen na osobní daňový účet daňového subjektu předepsat (zaevidovat) nejpozději do 15 dnů ode dne konce lhůty, za kterou je počítán úrok z daňového odpočtu dle tohoto odstavce, písm. a) až d).
- (5) Úrok z daňového odpočtu vzniká však pouze do uplynutí doby dle Čl. 10 odst. 4 této MI, neboť po uplynutí je již vypočítáván úrok z vratitelného přeplatku dle § 253a daňového řádu.

Příklad:

Daňový subjekt podal dne 22. 3. 2024 daňové přiznání, u kterého je posledním dnem lhůty pro podání daňové přiznání 25. 3. 2024, ze kterého vyplýval daňový odpočet. Správce daně prověřoval správnost daňového výpočtu a vydal platební výměr dne 12. 11. 2024. Daňový odpočet vrátil daňovému subjektu dne 9. 12. 2024. Počátek lhůty, od které se odvíjí úrok z daňového odpočtu je den 26. 7. 2024. Konec lhůty pro výpočet úroku z daňového odpočtu je dán koncem lhůty pro vrácení dle § 155b odst. 3 daňového řádu, jejíž běh se pro správce daně odvíjí již ode dne vydání platebního výměru.

Výpočet úroku z daňového odpočtu dle § 254a daňového řádu

LP – poslední den lhůty pro podání daňového přiznání.

PO – Počátek výpočtu úroku z daňového odpočtu je den následující po uplynutí doby 4 měsíců od posledního dne lhůty stanovené pro podání daňového tvrzení.

VPV – vydání platebního výměru

LV – konec lhůty pro vrácení dle § 155b odst. 3 písm. a) daňového řádu (15 dní ode dne vydání platebního výměru⁴).

VR – den vrácení vratitelného přeplatku, jeho použití nebo převedení.

Úrok z daňového odpočtu bude vypočítán ode dne 26. 7. 2024, do konce zákonné lhůty pro vrácení dle § 155b odst. 3 písm. a) daňového řádu⁹, v tomto případě do 27. 11. 2024. Od následujícího dne bude počítán úrok z vratitelného přeplatku (jako sankce za pozdní vrácení vratitelného přeplatku), a to až do dne, kdy došlo k vrácení vratitelného přeplatku, jeho použití nebo převedení.

(6) V souladu s § 254a odst. 5 daňového řádu odpovídá výše úroku z daňového odpočtu polovině úroku z prodlení.

(7) Úrok z daňového odpočtu je počítán:

$$\frac{\text{Výše daňového odpočtu} \times (\text{polovina Repo sazby} + \text{polovina z 8\% bodů}) \times \text{počet dnů prodlení}}{365 \times 100}$$

Výše daňového odpočtu – daňový odpočet stanoveného správcem daně, který vznikl dle § 254a odst. 2 daňového řádu

Repo sazba – Hodnota repo sazby stanovená ČNB. Hodnoty repo sazby jsou oficiálně oznamovány ve Věstníku ČNB. Z této hodnoty repo sazby se stanoví polovina.

8 – osm % bodů odpovídající výši úroku z prodlení. Z této hodnoty se stanoví polovina.

365 x 100 - počet dnů v roce x přepočít v %

Např. Daňový odpočet ve výši 100 000 Kč, byl vrácen s 33 dny prodlení. Repo sazba v daném období byla 1,25 %).

$$\frac{100\,000 \text{ Kč} \times \left(\frac{1,25+8}{2}\right) \times 33}{365 \times 100} = \frac{100\,000 \times 4,63 \times 33}{36500} = 418,60 = 419 \text{ Kč}$$

Ve výše uvedeném případě vypočtený úrok nepřesáhl 1 000 Kč, a proto jej nebude správce daně do evidence daní evidovat na osobním daňovém účtu.

- (8) Běh doby, od které vzniká úrok z daňového odpočtu (§ 254a odst. 2 daňového řádu) se staví a úrok z daňového odpočtu nevzniká ode dne vydání
- a) výzvy k odstranění vad podání, které je učiněno v rámci nalézacího řízení týkajícího se daňového odpočtu, do dne, kdy dojde k odstranění těchto vad, nebo kdy dojde k marnému uplynutí lhůty stanovené v této výzvě, nebo
  - b) rozhodnutí, kterým správce daně stanoví lhůtu, ve které se může daňový subjekt vyjádřit k výsledku dosavadního kontrolního zjištění, do dne, kdy dojde ze strany daňového subjektu k požadovanému vyjádření, nebo kdy dojde k marnému uplynutí lhůty stanovené k vyjádření.
- (9) Úrok z daňového odpočtu nevzniká z části daňového odpočtu, kterému odpovídá záloha na daňový odpočet, a to ode dne, kdy byla tato záloha správcem daně vrácena, použita nebo převedena, nejpozději však do uplynutí lhůty pro její vrácení (§ 254a odst. 4 daňového řádu).

Čl. 11

Úrok z úroku z neoprávněného jednání správce daně dle § 254 daňového řádu ve znění účinném do 31. 12. 2020 z částky, která nebyla včas předepsána na osobní daňový účet (řetězení úroku)

- (1) Úrok z neoprávněného jednání správce daně byl doposud přiznáván v případě, kdy daňový subjekt na základě rozhodnutí o stanovení daně, které bylo následně změněno nebo zrušeno z důvodu nezákonnosti, uhradil daň nebo její část. Nejvyšší správní soud své závěry ohledně nároku na úrok z neoprávněného jednání správce rozšířil i na částku úroku, na který měl daňový subjekt nárok, ale správce daně tento úrok včas nepředepsal na osobní daňový účet. Z rozsudků vyplývá, že „opožděné“ předepsání úroku z neoprávněného jednání správce daně automaticky generuje nový úrok z neoprávněného jednání správce daně z takto včas nepřiznané částky původního úroku. Obecný zákaz úročení úroků byl změněn v roce 2014 nabytím účinnosti zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“), kdy v souladu s ustanovením § 1806 občanského zákoníku je možné sjednat úročení úroků. Ustanovení § 1806 občanského zákoníku rovněž stanoví, že jedná-li se o pohledávku z protiprávního činu, lze úroky z úroků požadovat ode dne, kdy byla pohledávka uplatněna u soudu. Nejvyšší správní soud připustil, že je toto ustanovení možno vztáhnout i na úrok z důvodu nezákonnosti nebo nesprávného úředního postupu správce daně¹³.
- (2) Na základě judikatury Nejvyššího správního soudu¹⁴ je správce daně povinen přiznat daňovému subjektu další nárok na úrok z neoprávněného jednání správce daně dle ustanovení § 254 daňového řádu ve znění účinném do 31. 12. 2020 (dále jen „úrok

¹³ Bod [29] rozsudku č. j. 9 Afs 52/2021-42 ze dne 19. 9. 2021.

¹⁴ Např. NSS č.j. 10 Afs 382/2020-51 ze dne 6. 5. 2021, č. j. 10 Afs 405/2020-41 ze dne 2. 6. 2021, č. j. 9 Afs 52/2021-42 ze dne 16. 9. 2021, č. j. 4 Afs 375/2020-51 ze dne 29. 9. 2021.

z neoprávněného jednání správce daně“), a to z úroku z neoprávněného jednání správce daně, který nebyl včas předepsán na osobní daňový účet daňového subjektu.

- (3) Za včasné nepředepsání (nepřiznání) úroku z neoprávněného jednání správce daně na osobní daňový účet daňového subjektu, náleží daňovému subjektu „druhý úrok¹⁵“, který je vypočten z výše částky vzniklé jako první pozdě předepsaný úrok z neoprávněného jednání správce daně, tzn., z částky vypočteného úroku, který nebyl včas zaevidován.

Příklad:

Daňovému subjektu náležel úrok z neoprávněného jednání správce daně ve výši 20 000 Kč. Pokud správce daně tento úrok nepředepsal ve lhůtě stanovené § 254 odst. 3 daňového řádu ve znění účinném do 31. 12. 2020, náleží daňovému subjektu „druhý“ úrok z úroku z neoprávněného jednání správce daně za pozdní přiznání (předepsání) tohoto úroku, vypočtený z částky 20 000 Kč.

- (4) Ke vzniku nároku na úrok z neoprávněného jednání z částky, která vznikla jako úrok však dochází pouze v případě, kdy se jedná o úrok, který představuje paušalizovanou náhradu újmy způsobené nezákonným rozhodnutím. Proto ke vzniku nároku na úrok z neoprávněného jednání správce daně z částky, která je původně také úrokem, který nebyl včas předepsán na osobní daňový účet daňového subjektu, může dojít pouze v případě, že se jedná o včas nepředepsanou částku úroku z neoprávněného jednání správce daně. Předmětem tohoto nároku na úrok z neoprávněného jednání správce daně není tedy úrok z vratitelného přeplatku dle § 155 odst. 5 daňového řádu ve znění účinném do 31. 12. 2020 a ani úrok z daňového odpočtu podle § 254a daňového řádu ve znění účinném do 31. 12. 2020.
- (5) Nárok na „druhý úrok“ z úroku z neoprávněného jednání správce daně vzniká od následujícího dne po uplynutí lhůty stanovené § 254 odst. 3 daňového řádu ve znění účinném do 31. 12. 2020, do dne předepsání úroku z neoprávněného jednání správce daně na osobní daňový účet daňového subjektu, nejdříve však ode dne 1. 1. 2014¹⁶, do dne skutečného předepsání na osobní daňový účet daňového subjektu, **nejpozději však do dne 31. 12. 2020¹⁷.**
- (6) K zápisu „druhého“ nebo i případného „dalšího“ úroku z neoprávněného jednání správce daně na osobní daňový účet daňového subjektu by mělo dojít v den, kdy došlo k předepsání pozdě zaevidovaného předchozího úroku z neoprávněného jednání správcem daně. Pokud by k tomu nedošlo, náleží daňovému subjektu nárok na další úrok z neoprávněného jednání správce daně **ode dne následujícího po dni, kdy došlo**

¹⁵ NSS č.j. 10 Afs 405/2020-42: „částka, která dle § 254 daňového řádu vznikla jako první úrok a kterou měl řádně a včas předepsat správce daně, je daní v širším slova smyslu (§ 2 odst. 1 daňového řádu). Proto je namístě, aby se s tímto přeplatkem (či vratkou daně) zacházelo stejně jako s každou jinou daní. Nutno doplnit, že § 2 odst. 4 daňového řádu za daň považuje také příslušenství daně, kterým jsou dle § 2 odst. 5 i úroky. Úroky sledují osud daně (10 Afs 382/2020, bod 21). Tím, že správce daně předepsal první úrok dle § 254 odst. 1 daňového řádu, se ve smyslu § 2 odst. 5 daňového řádu tento úrok oddělil od původní jistiny (původního daňového přeplatku). Tento úrok získal stálou hodnotu, „vykristalizovala“ částka, kterou byly daňové orgány povinny řádně a včas předepsat na osobní daňový účet. Tato částka se stala novou jistinou sui generis, nadále nesledovala osud hlavní jistiny, původního daňového přeplatku.“

¹⁶ Bod [29] rozsudku č. j. 9 Afs 52/2021-42 ze dne 19. 9. 2021.

¹⁷ Ke vzniku úroku dochází za každý jednotlivý den, a to vždy podle aktuální právní úpravy v daný den, proto ke vzniku nároku na úrok z neoprávněného jednání správce daně může dojít nejpozději dne 31. 12. 2020.

k zápisu předchozího úroku, do dne předepsání tohoto „dalšího“ úroku, nejpozději však do 31. 12. 2020 (viz příklad).

- (7) Podle § 254 odst. 1 daňového řádu ve znění účinném do 31. 12. 2020 odpovídá výše úroku z neoprávněného jednání správce daně ročně výši repo sazby stanovené ČNB, zvýšené o 14 % bodů, platné pro první den příslušného kalendářního pololetí.
- (8) Správce daně současně se zaevidováním „dalšího“ úroku z neoprávněného jednání správce daně na osobní daňový účet daňového subjektu zašle daňovému subjektu vyrozumění o „dalším“ úroku z neoprávněného jednání správce daně. Také tento „další“ úrok je správcem daně vrácen bez žádosti daňového subjektu, po testu vratitelnosti.
- (9) Pokud k zápisu úroku z neoprávněného jednání správce daně mělo dojít do 31. 12. 2020, neuplatní se při realizaci jeho zápisu po 1. 1. 2021 pravidlo dle § 251a odst. 2 daňový řád, tzn., správce daně předepíše úrok na osobní daňový účet i v částce menší než 1 000 Kč.

Příklad:

Správce daně stanovil daň ve výši 500 000 Kč se splatností 12. 6. 2020. Platbu daňový subjekt uhradil v den splatnosti. Původní platební výměr byl zrušen rozhodnutím o odvolání, které nabylo právní moci dne 16. 8. 2020.

Daňovému subjektu náleží úrok z neoprávněného jednání správce daně „ode dne následujícího po dni splatnosti nesprávně stanovené daně nebo došlo-li k úhradě nesprávně stanovené daně později, ode dne její úhrady“.

Správce daně při testu vratitelnosti použil přeplatek ve výši 200 000 Kč na úhradu nedoplatku na jiném osobním daňovém účtu s datem úhrady 22. 8. 2020 a vratitelný přeplatek ve výši 300 000 Kč vrátil daňovému subjektu, částka byla odepsána z bankovního účtu dne 31. 8. 2020. Správce daně nepředepsal úrok z neoprávněného jednání správce daně na osobní daňový účet daňového subjektu.

Výpočet úroku z neoprávněného jednání správce daně:

- a) *První část úroku z neoprávněného jednání správce daně z 300 000 Kč, ode dne 13. 6. 2020 do dne vrácení vratitelného přeplatku 31. 8. 2020. Výsledkem bude částka „X1“.*
- b) *Druhá část úroku z neoprávněného jednání správce daně z 200 000 Kč, ode dne 13. 6. 2020 do dne 22. 8. 2020 (datum úhrady nedoplatku na jiné dani).. Výsledkem bude částka „X2“.*

Součet částek X1 a X2 je částka úroku z neoprávněného jednání „X“, která měla být předepsána na osobní daňový účet daňového subjektu.

Úrok z neoprávněného jednání správce daně ve výši „X“ předepsal správce daně až na podnět daňového subjektu k přiznání úroku zaviněného správcem daně dne 14. 9. 2020.

Protože byl úrok ve výši „X“ předepsán pozdě na osobní daňový účet daňového subjektu (měl být předepsán do uplynutí lhůty dle § 254 odst. 3 daňového řádu účinného do 31. 12. 2020, do 15 dnů ode dne nabytí účinnosti rozhodnutí o odvolání), vznikl daňovému subjektu nárok na další (druhý) úrok zaviněný správcem daně od šestnáctého dne po nabytí účinnosti rozhodnutí o odvolání (ode dne 1. 9. 2020) do dne předepsání úroku „X“ z neoprávněného jednání správce daně (14. 9. 2020). Výpočtem vznikne úrok z neoprávněného jednání správce daně ve výši „Y“.

„Druhý“ úrok ve výši „Y“ však nebyl do dnešního dne předepsán, a protože daňový subjekt má nárok na předepsání i tohoto druhého úroku, a protože je předepisován pozdě, vzniká daňovému subjektu nárok na „další“ (třetí) úrok z neoprávněného jednání daně, a to právě z částky „Y“.

Z částky „Y“ vzniká daňovému subjektu nárok na „další“ úrok zaviněný správcem daně ode dne 15. 9. 2020 (následující den po dni předpisu prvního úroku ve výši „X“) do dne, kdy bude částka „Y“ předepsána na osobní daňový účet daňového subjektu, nejpozději však do 31. 12. 2020. „Třetí“ úrok zaviněný správcem daně bude počítán za dobu od 15. 9. 2020 do 31. 12. 2020. Výpočtem vznikne úrok z neoprávněného jednání správce daně ve výši „Z“. Od 1. 1. 2021 úrok z neoprávněného jednání správce daně nevzniká. Tento „třetí“ úrok by měl být předepsán současně s „druhým“ úrokem „Y“.

Čl. 12

Nárok na úrok z úroku hrazený správcem daně (od 1. 1. 2021) z částky, která nebyla včas předepsána na osobní daňový účet (řetězení úroku)

- (1) Ke vzniku úroku z neoprávněného jednání správce daně dochází vždy dle aktuální právní úpravy za každý jednotlivý den, za který úrok vzniká. Od 1. 1. 2021 došlo k novelizaci ustanovení týkajících se úroků hrazených správcem daně, kdy je již přesněji stanoveno, v jakých případech úrok z nesprávně stanovené daně vzniká. Ke vzniku úroku z neoprávněného jednání správce daně proto mohlo dojít nejpozději 31. 12. 2020.
- (2) Daňový subjekt nemá nárok na úrok podle § 254 daňového řádu z nesprávně stanovené daně od 1. 1. 2021 z částky pozdě předepsaného úroku hrazeného správcem daně. Ke vzniku nároku na úrok z nesprávně stanovené daně z důvodu pozdního předepsání úroku hrazeného správcem daně **od 1. 1. 2021 již dle účinné právní úpravy nedochází.**

Čl. 13

Úrok z úroku v případě nevrácení vratitelného přeplatku dle § 155 odst. 5 daňového řádu ve znění účinném do 31. 12. 2020

- (1) Nárok na úrok z vratitelného přeplatku dle § 155 odst. 5 daňového řádu ve znění účinném do 31. 12. 2020 **vzniká z celé částky vratitelného přeplatku**, která byla daňovému subjektu **vrácena** na žádost či z moci úřední **po zákonem stanovené lhůtě** bez ohledu na to z čeho se daná částka vratitelného přeplatku skládá. Není tedy podstatné, zda je vratitelný přeplatek tvořen částkou daně či částkou příslušenství, a to i příslušenství v podobě úroků hrazených správcem daně. Jedná se však vždy o vratitelný přeplatek, který je předmětem dané žádosti o jeho vrácení či povinnosti vrátit tento přeplatek z moci úřední, tj. o **přeplatek, který je v aktuálním čase evidován na osobním daňovém účtu daňového subjektu a má být daňovému subjektu vrácen**. Nárok na tento úrok nevzniká však v případech, kdy došlo k pozdnímu předpisu úroku hrazeného správcem daně.
- (2) Ke vzniku úroku z vratitelného přeplatku dle § 155 odst. 5 daňového řádu ve znění účinném do 31. 12. 2020 může dojít nejpozději 31. 12. 2020.

Čl. 14

Přechodná ustanovení zákona č. 283/2020 Sb.

- (1) Úrok hrazený správcem daně podle daňového řádu ve znění přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 283/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (dále jen „zákon č. 283/2020“), u něhož ke dni nabytí účinnosti zákona č. 283/2020 trvají podmínky pro jeho vznik, se bude uplatňovat do dne předcházejícího dni nabytí účinnosti zákona č. 283/2020. Ode dne nabytí účinnosti zákona č. 283/2020 se na tento úrok uplatní daňový řád ve znění účinném k 1. 1. 2021. Tzn., pro výpočet úroku, který vznikl do 31. 12. 2020 včetně, bude použit výpočet úroku dle daňového řádu účinného do 31. 12. 2020.
- (2) Na řízení a jiné postupy související s uplatněním úroků podle daňového řádu ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 283/2020, se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona použije daňový řád ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti zákona č. 283/2020. Tzn., nová právní úprava dle zákona č. 283/2020 se použije nejen na řízení a jiné postupy před změnou právní úpravy zahájené a nedokončené, ale vztahuje se na veškerá řízení a jiné postupy, ať již k jejich zahájení došlo před (které nebyly dokončeny do nabytí účinnosti nové právní úpravy), nebo po změně právní úpravy.

Čl. 15

Počátek a výpočet úroku z nesprávně stanovené daně (úroku z neoprávněného jednání správce daně) ve znění do 31. 12. 2020

- (1) Došlo-li ke vzniku podmínek pro přiznání úroku dle § 254 odst. 1 daňového řádu, ve znění do 31. 12. 2020, náleží daňovému subjektu úrok ve výši repo sazby stanovené Českou národní bankou, zvýšené o 14 % bodů, platné pro první den příslušného kalendářního pololetí, a to ode dne následujícího po dni splatnosti nesprávně stanovené daně, nebo došlo-li k úhradě nesprávně stanovené daně později, ode dne její úhrady. Úrok dle § 254 odst. 1 daňového řádu nevzniká v případě peněžitého plnění v rámci dělené správy.

Příklad:

Pro výpočet úroku z nesprávně stanovené daně (dříve úrok z neoprávněného jednání správce daně), kdy počátek úročení nastal dne 11. 11. 2020 a skončil dne 3. 1. 2021, se v období od 11. 11. 2020 do 31. 12. 2020 uplatní sazba ve výši repo sazby stanovené Českou národní bankou zvýšená o 14 % bodů, platná pro první den daného kalendářního pololetí, a to ode dne následujícího po dni splatnosti nesprávně stanovené daně, nebo došlo-li k úhradě nesprávně stanovené daně později, ode dne její úhrady. Od 1. 1. 2021 bude již počítán úrok ve výši repo sazby zvýšený jen o 8 % bodů.

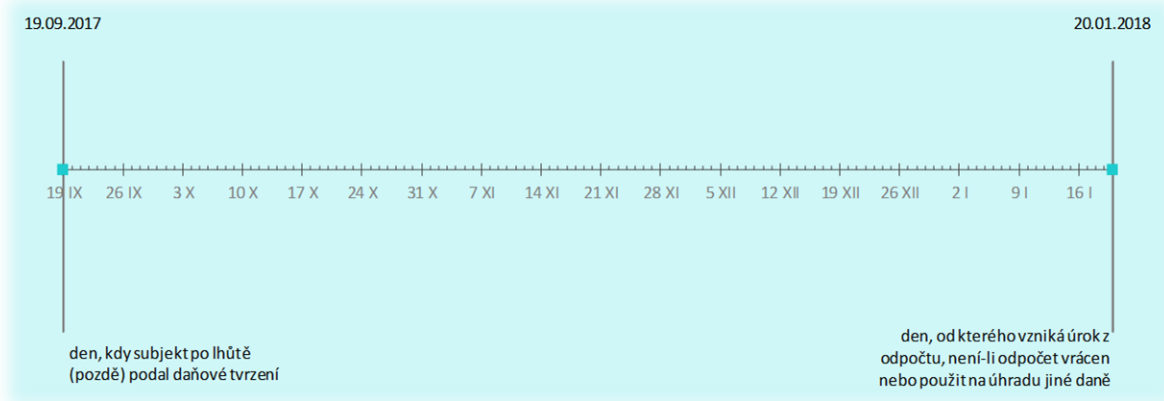
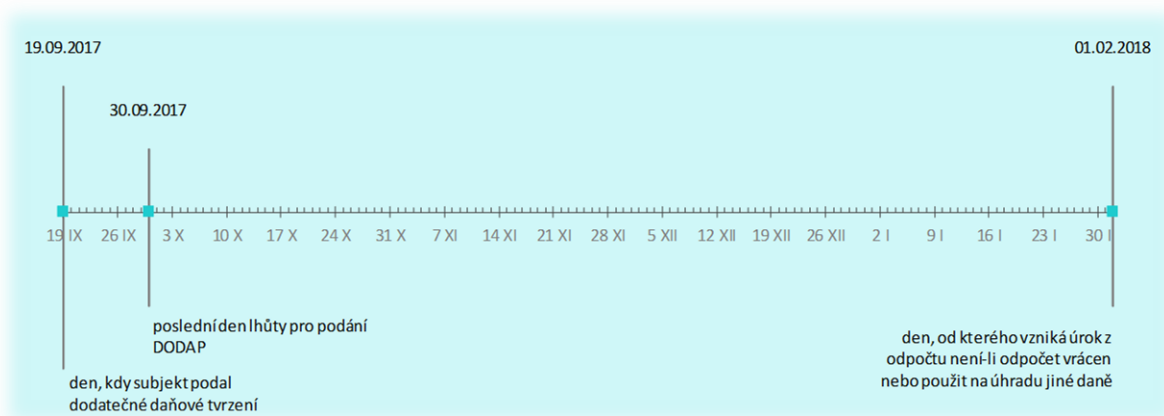
- (2) V případě, že bylo na daňovém subjektu vymáháno neoprávněně, náleží mu za dobu neoprávněně vedeného exekučního řízení úrok podle odstavce 1 ve dvojnásobné výši; nárok na tento úrok nevzniká, pokud je neoprávněnost exekuce způsobena pozdějším vyslovením neúčinnosti doručení rozhodnutí nebo navrácením lhůty v předešlý stav.

Čl. 16

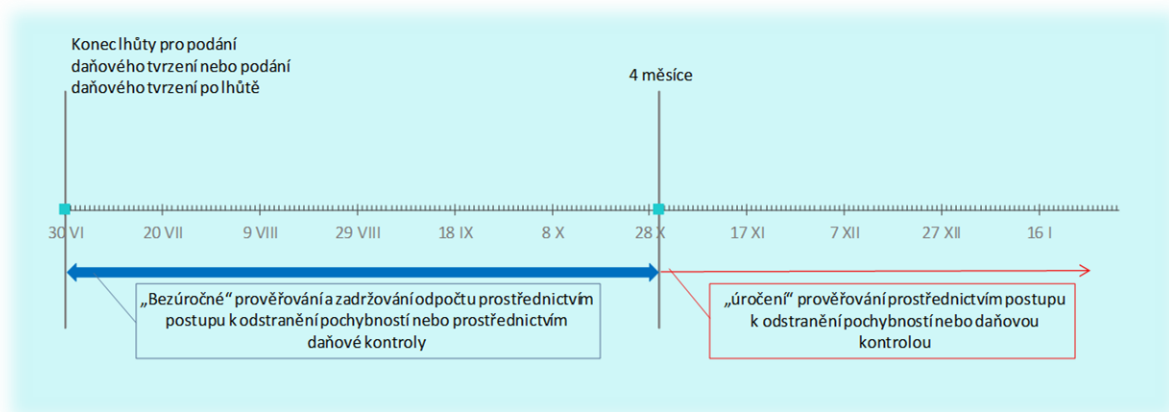
Počátek a výpočet úroku z daňového odpočtu ve znění od 1. 7. 2017 do 31. 12. 2020

- (1) Od 1. 7. 2017 do 31. 12. 2020 náleží daňovému subjektu úrok z daňového odpočtu stanoveného správcem daně ode dne následujícího po uplynutí doby **4 měsíců** od posledního dne lhůty stanovené pro podání řádného daňového tvrzení nebo dodatečného daňového tvrzení, ze kterého vyplývá, že daňovému subjektu má vzniknout daňový odpočet, nebo ode dne, kdy bylo toto tvrzení podáno, pokud bylo podáno po lhůtě stanovené pro jeho podání, do dne vrácení daňového odpočtu nebo jeho použití na úhradu nedoplatku, nejpozději však do uplynutí lhůty pro jeho vrácení.

Příklad:

- (2) Celní úřad přizná daňovému subjektu úrok ze zadržného odpočtu, u kterého prověřování správnosti daňového odpočtu postupem k odstranění pochybností překročí dobu 4 měsíců, ale i v případech, kdy postup k odstranění pochybností přejde do daňové kontroly. Nebo když k zahájení daňové kontroly dojde bez předchozího postupu k odstranění pochybností, a současně doba prověřování uplatněného daňového odpočtu trvala delší dobu než 4 měsíce.

- (3) Běh doby se v období od 1. 7. 2017 do 31. 12. 2020 podle odstavce 1 tohoto článku staví, a úrok z daňového odpočtu nevzniká ode dne vydání
- výzvy k odstranění vad podání (§ 74 daňového řádu), které je učiněno v rámci nalézacího řízení týkajícího se daňového odpočtu, do dne, kdy dojde k odstranění těchto vad, nebo kdy dojde k marnému uplynutí lhůty stanovené v této výzvě,
  - výzvy k umožnění zahájení daňové kontroly (§ 87 daňového řádu) do dne, kdy dojde k zahájení daňové kontroly,
  - rozhodnutí (§ 88 daňového řádu), kterým správce daně stanoví lhůtu, ve které se může daňový subjekt vyjádřit k výsledku kontrolního zjištění a navrhnout jeho doplnění, do dne, kdy dojde ze strany daňového subjektu k požadovanému vyjádření, nebo kdy dojde k marnému uplynutí lhůty stanovené k vyjádření.
- (4) Za období od 1. 7. 2017 do 31. 12. 2020 se daňovému subjektu přiznává úrok z daňového odpočtu, stanovený v souladu s § 254a odst. 3 daňového řádu ve znění do 31. 12. 2020. Úrok z daňového odpočtu odpovídá ročně výši repo sazby stanovené Českou národní bankou, zvýšené o 2 % body, platné pro první den příslušného kalendářního pololetí.

Čl. 17

Vrácení neoprávněně vyplaceného úroku dle § 254 daňového řádu

- Byl-li celním úřadem vyplacen úrok hrazený správcem daně a následně bylo prokázáno, že tento úrok byl neoprávněně subjektu vyplacen, nebo že daňovému subjektu vznikl nárok na úrok hrazený správcem daně v jiné výši, než mu byl dříve přiznán, celní úřad dle § 251a odst. 3 daňového řádu prokazatelně vyzoomí daňový subjekt o předpisu úroku. Ve vyzoomění bude uvedena původně sdělená výše úroku hrazeného správcem daně, aktuální výše úroku a vzniklý rozdíl. Současně celní úřad řádně zdůvodní změnu ve výši úroku.
- Pokud vznikne daňovému subjektu povinnost k vrácení již vyplaceného úroku hrazeného správcem daně, celní úřad, v souladu s ustanovením § 153 odst. 3 daňového řádu a § 251a odst. 4 daňového řádu, vyzoomí daňový subjekt o výši nedoplatku, a upozorní jej na následky spojené s neuhrazením.

- (3) Současně bude úrok hrazený správcem daně předepsán zápornou hodnotou na osobní daňový účet daňového subjektu. Případný nedoplatek bude vymáhán daňovou exekucí, a to na základě exekučního titulu dle § 176 odst. 1 písm. a) daňového řádu.

Čl. 18
Zrušovací ustanovení

Metodická informace č. 5/2022 se zrušuje.

Čl. 19
Účinnost

Tato MI nabývá účinnosti dnem následujícím po dni vyhlášení ve Věstníku celní správy

plk. JUDr. Jana Jarešová, Ph.D.
ředitelka odboru
odbor 30 - Právní
Generální ředitelství cel